Danas BIZNIS
conferences@danas.rs
SEZONA 2011
GTC Avenija 19, 16. novembar 2011. godine
Danas CONFERENCE CENTER

FARMACEUTSKA INDUSTRIJA I ZDRAVSTVENI SISTEM SRBIJE

Dužnici pod velom državne tajne

ŽELJKO PANTIĆ

Da li podatak da Republi~ki fond za zdravstveno osiguranje duguje 220 miliona evra farmaceutskoj industriji, {to je prakti~no celi godi{nji bud`et za lekove, mo`e imati bilo koji zaklju~ak osim da je zdravstveni sistem pred finansijskim kolapsom? Da li podaci o sli~nim trendovima u penzionom sistemu ukazuju na to da je u pitanju domino efekat, i da posledice nepla}anja doprinosa na zarade mogu rezultirati potpunim slomom sistema javnih finansija? Da li ~injenica da je spisak kompanija du`nika koje izazivaju kolaps dr`ave i dalje dr`avna tajna govori i{ta osim da odre|ena grupa poreskih du`nika ima prakti~no potpuni imunitet od zakona, bez obzira na to ko pobedi na izborima? Ova pitanja moraju dobiti odgovor veoma brzo, po{to je o~igledno da vreme za kontrolu {tete curi, i da smo jako blizu ta~ke kada se kola koja uveliko jure nizbrdo, jednostavno ne}e mo}i zaustaviti.

Ta~ka na kojoj }e pu}i sposobnost farmaceutske industrije da kreditira dr`avu, i kada }e jednostavno prestati isporuka lekova, nije ni blizu, ali ni daleko, zavisi kako se stvari budu odvijale. Ako se nastavi trend iz rebalansa bud`eta za ovu godinu, gde se bud`et fonda koji ionako grca u dugovima, smanjio za 27 miliona evra, sve je mogu}e, pa i scenario da farmaceutske ku}e u okru`enju potpuno neverovatne ekonomske globalne krize jednostavno ne budu u stanju da apsorbuju nove desetine miliona evra dugova. I nakon {to ne budu u stanju da apsorbuju dalje dugove jednostavno prestanu s proizvodnjom lekova koji se ne pla}aju. Sa svim posledicama koje to za sobom povla~i. Republi~ki fond za zdravstveno osiguranje nad ovim razvojem doga|aja mo`e samo da pla~e, po{to nemaju nikakav pravni mehanizam da reaguju protiv kompanija koje svojim zaposlenima ne upla}uju zdravstveno osiguranje, iz Poreske uprave mogu samo da dobiju informaciju o dugovima, uz bitnu napomenu da je po postoje}em zakonu taj podatak dr`avna tajna. Tako se krug potpuno zatvara, i kao {to PIO fond mo`e samo da konstatuje da je prihodna rupa u 2010. godini velika 2,3 milijarde evra nadokna|ena iz dr`avnog bud`eta, tako i RFZO mo`e samo da konstatuje da je du`an 220 miliona evra, da mu se rebalansom smanjuje bud`et za dodatnih 27 miliona, i da niko ne zna kako }e izgledati bud`et za 2012. godinu. Tako se ispostavlja da se sve afere oko nabavki vakcina, koruptivnih veza izme|u farmaceutskih kompanija i visokih zvani~nika zdravstvenog sistema, svode na sitan bak{i{ u pore|enju sa razmerama novca koji se isisava iz sistema finansiranja zdravstvenog sistema kroz nepla}anje doprinosa za zdravstveno i penziono osiguranje zaposlenih. Ispostavlja se da bi oni ljudi koji su smislili sistem u kome banke imaju slobodu primanja uplata zarada bez doprinosa, pa onda posebnim zakonom blokiraju potra`ivanja PIO i RFZO u procesu ste~aja preduze}a koja su uni{tena u procesu privatizacije, da bi na kraju spisak du`nika progla{avali dr`avnom tajnom, mogli napraviti takav ekonomski kolaps, prema kome bi ~ak i stara devizna {tednja, „Jezda“ i „Dafina“ mogli delovati kao laka prehlada. A upravo taj mamutski sistem isisavanja novca iz dr`avnog bud`eta neko je o~igledno veoma inteligentno osmislio, dok bi klju~ne ideologe te koncepcije bez problema bilo mogu}e na}i upravo na spisku onih ~ija su imena nekom magijom progla{ena dr`avnom tajnom, {to je primer bez presedana u civilizovanom svetu. Tako je samo u 2010. i u prvih devet meseci 2011. godine, iz dr`avnog bud`eta pla}eno celih 343 miliona evra, samo da bi kroz takozvano povezivanje radnog sta`a zaposlenih kojima nisu upla}ivani doprinosi, fakti~ki pla}en poreski dug privatnih kompanija dr`avnim novcem. Posledice tog sistema u zdravstvu mogle bi biti jako pogubne, ~ak mnogo gore od posledica na penzioni sistem.

Finansijska iznudica u slu~aju nabavke lekova veoma je opasna stvar: kupujete ono {to mo`ete, a ne ono {to bi trebalo, ranjiviji ste na razne nepristojne ponude, otvarate prostor za zloupotrebe oko izbora farmaceutskih ku}a kojima pla}ate dugove, i onih kojima ne pla}ate... Kupovina lekova nije naivna stvar, tako da bi kupovina pod pritiskom oskudice na kraju mogla rezultirati kori{}enjem lekova koji nisu najefikasniji, koji imaju ozbiljne nuspojave, koji se ne koriste u razvijenim zdravstvenim sistemima. Tako se Srbiji, pod teretom du`nika koji su za{ti}eni velom dr`avne tajne, polako, ali sigurno bli`i status zemlje u kojoj }e se tro{iti drugorazredni lekovi, sa svim posledicama koje takav status ima po zdravlje stanovni{tva i stanje zdravstvenog sistema u celini. Rezultati popisa bi}e dodatni pritisak na zdravstveni sistem u godinama koje dolaze, po{to ne samo da je 377.000 stanovnika isparilo za prethodnih devet godina, ve} je tako|e i bitno podignuta prose~na starost u Srbiji. Sve starije stanovni{tvo tro{i}e sve vi{e na zdravstvene usluge, a u jeku takvih trendova koji su sami po sebi dovoljni za kolaps, neko je ve{to smislio sistem u kome }e iz zdravstvenog bud`eta isisavati stotine miliona evra kroz sistem selektivne fiskalne discipline i naplate doprinosa. Demografski trendovi ugro`avaju prakti~no sve zdravstvene sisteme Evrope, ali tamo o~igledno nikome ne pada na pamet da u jeku takve krize dozvoli pojedincima da ispumpaju ceo godi{nji bud`et za lekove. U Srbiji koja je daleko siroma{nija od tih bogatih dr`ava Evrope, o~igledno neko smatra normalnim da ostavi RFZO da se snalazi kako zna i ume, dok ceo sistem ne pukne, a poreski du`nici za{ti}eni velom dr`avne tajne, ne odjezde na neko lepo i bezbedno mesto, daleko od neprijatnih prizora, uz lakonski zaklju~ak da je njihova operacija uspela, ali da je pacijent na`alost umro.

> U Srbiji koja je daleko siromašnija od tih bogatih država Evrope, očigledno neko smatra normalnim da ostavi RFZO da se snalazi kako zna i ume, dok ceo sistem ne pukne, a poreski dužnici zaštićeni velom državne tajne, ne odjezde na neko lepo i bezbedno mesto, daleko od neprijatnih prizora, uz lakonski zaključak da je njihova operacija uspela, ali da je pacijent nažalost umro

Upravo zato, umesto pri~e o sumnjivim vakcinama i korumpiranim lekarima koji propisuju lekove koje im serviraju farmaceutske kompanije, prava tema je ne{to mnogo ve}e, o ~emu se uop{te ne pri~a, a to je upravo globalno uru{avanje cele dr`ave kroz rapidno prelivanje privatnih dugova kompanija na teret dr`avnog fonda zdravstvenog i penzionog osiguranja. Tek nakon re{avanja tog problema, bilo kakvo re{avanje ostalih zloupotreba u ovoj sferi moglo bi se smatrati ne~im ozbiljnijim od pukog hap{enja sitne boranije u predizborne svrhe. Zato je zaklju~ak ove pri~e mnogo {iri od zdravstvene ili farmaceutske problematike. Svodi se na su{tinsku dilemu: da li dr`ava Srbija ima vlast i mo} da sve svoje gra|ane uvede u poreski i pravni sistem, ili nema. Lekovi, lekari i farmaceuti samo su jedna od mo`da najvidljivijih posledica te dileme, po{to je jasno da ako dr`ava ne bude po~ela da brani po{tene gra|ane od poreskih du`nika, ne}e stradati samo zdravstveni ili penzioni sistem. Strada}e sve ono {to radi i privre|uje, a jedini koji }e ostati na nogama, bi}e poreski du`nici pod za{titom dr`avne tajne.

Zašto je zdravstveni sistem Srbije pred kolapsom

U začaranom krugu dugova

Katarina Živanović

Ekonomski odr`iv zdravstveni sistem mogu}e je ostvariti jedino ukoliko se postigne konsenzus svih aktera ove pri~e - od zdravstvenih ustanova i institucija, kao i farmaceutskih kompanija do onih koji odlu~uju, odnosno nadle`nih ministarstava i Vlade Srbije. Postoje}i sistem je neodr`iv jer su godišnji prihodi Republi~kog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) jednaki gubicima, zaklju~ili su u~esnici panel diskusije „Farmaceutska industrija i zdravstveni sistem Srbije“ koju je organizovao Danas konferens centar. Kada je re~ o odnosu farmaceutskih kompanija i lekara, panelisti Danasove konferencije slo`ili su se da je taj odnos u velikoj meri mistifikovan, ali da odre|enih uticaja svakako ima.

Tatjana Radosavljevi}, direktorka Lekarske komore Srbije (LKS) istakla je da se od lekara o~ekuje da, oslanjaju}i se na svoja saznanja o terapiji, predla`u lekove pacijentima i informi{u ih o na~inu delovanja medikamenata, kao i o mogu}im {tetnim posledicama.

- Uprkos tome, lekari su ~esto pod pritiskom farmaceutske industrije, zdravstvenog osiguranja ili vlade, a zna~ajnu ulogu igra i {tednja kao i drugi ekonomski faktori. Treba tako|e ukazati na ponašanje farmaceutskih kompanija koje se, osim kampanja koje su „u javnom interesu“, sve ~eš}e oslanjaju na internet u cilju promocije svojih proizvoda i lekova. To je potpuno novi prostor za bolju direktnu komunikaciju farmaceutske industrije i pacijenata, koju proizvo|a~i lekova rado koriste. Ina~e, tu oblast je, mo`da, najte`e urediti - ka`e Tatjana Radosavljevi}.

Ona je ukazala i na to da pacijenti koji koriste razli~ite izvore informacija, ~esto stvaraju sopstvene sudove u vezi s boleš}u i postavljaju svojim lekarima zahteve vezane za metode le~enja i vrstu medikamenata. Time se, smatra Tatjana Radosavljevi}, lekari dovode u situaciju da im propisuju tra`ene lekove ili da, ukoliko insistiraju na odgovaraju}oj terapiju, u|u u sukob sa pacijentima. „Stru~ni argumenti vezani za izbor terapije gube se pred plimom nepoverenja, {to {teti odnosu lekar - pacijent. Tako|e, lekari ~esto ne prijavljuju ne`eljene efekte primene leka, iako su to du`ni da u~ine. Poverenje u lekare je sve manje, a farmaceuti sve vi{e preuzimaju ulogu doktora i sami preporu~uju lekove, {to je pogre{no. Zna se {ta je posao lekara, a {ta farmaceuta“, naglasila je Radosavljevi}eva. Prema njenim re~ima, veliki gubici u zdravstvu nastaju i zbog toga {to pacijenti uzimaju lekove u apoteci, ali ih ne potro{e, ve} prave nepotrebne zalihe, ili lekove jednostavno bace. Osvr}u}i se na finansijsko stanje zdravstvenog sistema, Danasova panelistkinja je istakla da su dugovanja RFZO ogromna, ali da se o tome javno govori tak kada novi menad`ment zauzme svoje pozicije u Fondu.

Postojeći sistem zdravstva neodrživ je jer su godišnji prihodi Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje jednaki gubicima

- U javnosti je godinama stvarana slika da Fond, odnosno nekadašnji RZZO, posluje profitabilno i da je to ustanova bez finansijskih gubitaka, {to nije ta~no. Mi u Komori smo dugo ukazivali na to, ali nadle`ni nisu reagovali na na{a upozorenja da je takav sistem neodr`iv. Nismo u mogu}nosti da kupujemo najskuplje aparate i lekove kada su izdvajanja za zdravstvo po glavi stanovnika izme|u 220 i 270 evra. Moramo prona}i na~in da pove}amo izdvajanja za zdravstvo, kao i da osnovni paket zdravstvenih usluga uskladimo sa mogu}nostima - smatra Tatjana Radosavljevi}, dodaju}i da je zdravstvena legislativa u Srbiji dobra, ali da se zakoni ne sprovode dosledno.

Dragan Mati}, iz Sektora za finansije RFZO, potvrdio je da su zbog visoke stope nenaplativosti doprinosa, dugovanja Fonda farmaceutskim kompanijama ogromna.

- ^ak 70 odsto prihoda Fond ostvaruje naplatom doprinosa za zdravstveno osiguranje, na drugom mestu su Fond za PIO i Nacionalna slu`ba za zapo{ljavanje, dok je bud`et tre}i izvor i ta sredstva su namenjena najugro`enijim kategorijama stanovni{tva, odnosno majkama koje odr`avaju trudno}u, deci koja studiraju do 26 godina, romskoj populaciji i starijima od 65 godina. Tro{kovi zdravstvene za{tite samo tih lica kre}u se oko 25 milijardi dinara, a iz bud`eta se za te potrebe izdvoja 615 miliona dinara - rekao je Mati}.

On je podsetio da Fond nema mehanizme kojima bi bilo koga naterao da pla}a doprinose za zdravstveno osiguranje. „Tra`ili smo podatke od Poreske uprave o tome ko i koliko duguje Fondu. Dobili smo ih, ali ne mo`emo da ih objavimo jer su ozna~eni kao tajna“, naglasio je Mati}. Prema njegovim re~ima, ogromne sume novca nisu napla}ene u sektoru samostalnih delatnosti, zatim od poljoprivrednika, ali dosta duguju i veliki privredni subjekti.

- Ovogodi{nji bud`et za lekove na pozitivnoj listi iznosi 23,5 milijardi dinara, dok su neizmirene obaveze prema apotekama, odnosno farmaceutskim kompanijama, iz godine u godinu sve ve}a. Pre tri godine dug je iznosio ~etiri milijarde dinara, 2009. narastao je na osam milijardi, pro{le godine dostigao je iznos od 14, 7 milijardi, a ove godine }e prema{iti 20 milijardi dinara. Kad je re~ o u{tedama, ostvarujemo ih kroz javne nabavke u kojima biramo najpovoljnije dobavlja~e i proizvo|a~e lekova. Na{i tro{kovi su javni i mogu se videti na sajtu Fonda - ukazao je Mati} i zaklju~io da ukoliko se ne pove}aju prihodi za zdravstvo, ovakav sistem ne}e mo}i dugo da opstane.

Ranko Bjelanovi}, menad`er za eksterne poslove MSD Srbije, smatra da klju~ni subjekti u zdravstvenom sistemu treba da se dogovore kako da se smanji dug prema farmaceutskim kompanijama a da nijedan pacijent ne ostane bez leka.

- Najbitniji korak u re{avanju nagomilanih problema koji su se stvorili u vreme ekonomske krize jeste uspostavljanje sinergije svih ~inilaca zdravstvenog sistema, uklju~uju}i pre svega RFZO, Ministarstvo zdravlja, lekarske komore i farmaceutske ku}e. Predstavnici tih institucija trebalo zajedni~ki da se bave pitanjem uskla|ivanja cenovne politike lekova kao i uspostavljanjem saradnje izme|u zdravstvenih radnika i farmaceutskih ku}a. [to se ti~e cene lekova, ona se, u skladu s doma}im zakonodavstvom, formira u odnosu na prosek cena u referentnim zemljama - u na{em slu~aju to su Italija, Slovenija, Hrvatska. Jer, svako regulisanje cena vodi ka nekonkurentskom tr`i{tu. Kad cene lekova ne bi bile pod kontrolom, tr`i{te bi samo, na osnovu ponude i potra`nje, odre|ivalo cenu i lekovi bi bili znatno jeftiniji i dostupniji pacijentima. Ova opaska naro~ito se odnosi na lekove generi~kog porekla koji su u Srbiji, u odnosu na zemlje u regionu, najskuplji - kazao je Bjelanovi}.

On je podsetio i na to da broj inovativnih lekova na tr`i{tu u Srbiji nije na zavidnom nivou. To je, izme|u ostalog, i zbog toga što proces registracije leka kasni i po godinu dana, dok se za izlazak na tr`i{te ~eka i po nekoliko godina. Kao jednu od mogu}nosti u{tede, Bjelanovi} je naveo izbacivanje nepotrebnih i zastarelih lekova sa pozitivne liste. Tome se o{tro usprotivila direktorka LKS navode}i da ona, kao pulmolog, svojim pacijentima prepisuje pumpice koje se proizvode vi{e od 20 godina, a koje su se pokazale kao najbolje.

Vesna Vukovi}, iz Sektora za lekove RFZO, podsetila je da se na pozitivnoj listi lekova nalazi vi{e od 2.000 medikamenata, od kojih je 5,7 odsto inovativnih.

- U okviru postoje}ih sredstava poku{avamo da obezbedimo maksimum za pacijente. Na pozitivnu listu lekova koja je objavljena u julu uvedeno je pet citostatika i osam inovativnih, potpuno novih lekova. O~ekujemo da }e se njihov broj dodatno uve}ati na narednoj listi koja je u postupku pripreme, a planirana je i revizija cena svih lekova - ocenila je Vukovi}eva.

Ona isti~e da RFZO poku{ava da sa~ini takvu listu lekova koja predstavlja balans izme|u finansijskih mogu}nosti Fonda i potreba osiguranih lica u Srbiji. Dodala je, tako|e, da su potrebe osiguranika velike, a treba ih smestiti u tih 270 evra koliki je iznos za osigurano lice. „Nije re{enje tra`iti najni`u cenu leka jer iskustva drugih zemalja pokazuju da u tom slu~aju nastaje problem u proizvodnji i distribuciji, i da posle nekoliko meseci pacijenti ostaju bez leka“, upozorila je Vesna Vukovi}.

Pitanje u vezi s korupcijom u zdravstvu posebno je aktuelno ovih dana. Medicina je oblast koja je po mnogima najkorumpiranija. Istra`ivanje koje je me|u zdravstvenim radnicima sprovela internet mre`a Liga doktora, pokazalo je da lekari, ~ak 98 odsto njih, smatraju kako je korupcija najzastupljenija u hirurgiji. Ovo udru`enje osnovano je kako bi se uspostavila i poboljšala komunikacija me|u lekarima, i kako bi oni mogli da razmenjuju iskustva i saznanja.

Ivana Dulanovi}, menad`er Lige doktora, ka`e da ovu mre`u ~ine 230 doktora, od kojih je 90 odsto iz Srbije i 10 odsto iz regiona i dijaspore. Nedavno je me|u njima sprovedena interna, anonimna anketa.

- Na pitanje {ta je najve}i problem zdravstvene politike, ~lanovi Lige su odgovorili da su to zarade, nezaposlenost i korupcija. Kao najkorumpiranija oblast u zdravstvu, gotovo jednoglasno (98 odsto), ozna~ena je hirurgija. To je oblast gde ne postoji kontakt farmaceutske kompanije i lekara, ve} se korupcija svodi na odnos lekar - pacijent. Na pitanje {ta najvi{e uti~e na doktore pri propisivanju lekova polovina ih je odgovorila „prethodno iskustvo“, 36 odsto njih navelo je „relevantna nau~na i medicinska saznanja“ dok je samo jedan odsto anketiranih reklo da je odre|en medikament prepisalo „zbog kvalitetne prezentacije leka od strane farmaceutske kompanije“ - istakla je Dulanovi}eva.

To bi, prema njenim re~ima, zna~ilo da farmaceutska industrija ima veoma mali uticaj na lekare, ili da oni nisu ni svesni tog uticaja. Pora`avaju}a ~injenica iz ove ankete jeste da bi ~ak 83 odsto lekara oti{lo da `ivi i radi u inostranstvu ukoliko bi im se ukazala prilika.

Gordana Ha{imbegovi}, sekretar Udru`enja za trgovinu Privredne komore Srbije, iznela je predlog mera Radne grupe PKS za re{avanje problema u farmaciji.

- Na sastancima kojima su prisustvovali svi relevantni subjekti koji ~ine zdravstveni sistem u Srbiji, ukazivali smo na nelikvidnost sa kojom se farmaceutski sektor suo~ava jo{ od 2005. godine. Pridru`ili su nam se i proizvo|a~i lekova i trgovci. Osnovali smo radnu grupu, koja treba da pripremi predlog mera za odr`iv sistem snabdevanja lekovima za naredni period. Osnovno pitanje je kako }e Fond vratiti dugove za ovu godinu i kako }e izmirivati obaveze u narednoj godini? Na okruglom stolu u~estvovali su svi, od predstavnika ministarstava, lekarskih ustanova i institucija do predstavnika farmaceutskih kompanija. Mi{ljenje javnosti je da se u ovoj oblasti ostvaruju veliki prihodi, ali manje je poznato da je dr`ava ograni~ila i mar`u i rabat. [ta kada se prema farmaceutskim kompanijama ne izmire dugovi - zapitala se Gordana Ha{imbegovi}.

Ona je podsetila da je predlogom mera predvi|eno da se rebalansom bud`eta obezbede sredstva za pokri}e duga Fonda iz ranijih godina, zatim stroga kontrola uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje svih obveznika, te nemogu}nost otpisa duga, uskla|ivanje finansijskog plana RFZO sa realnim potrebama osiguranika. Trebalo bi tako|e ustanoviti kolika su dugovanja zdravstvenih ustanova i apoteka za isporu~ene lekove i definisati na~in i rokove vra}anje dugova. Va`no je i da se usvoje propisi koji }e obavezati ustanove na redovno pla}anje, a neophodna je transparentnost poslovanja ustanova, kao i uspostavljanje finansijske discipline odnosno poja~ana kontrola obveznika.

Obavezna transparentnost poslovanja

- U Pravilniku o načinu oglašavanja leka navodi se da se mogu reklamirati samo lekovi sa dozvolom. Definiše se i da je zabranjeno dovođenje u zabludu izjavama da su lekovi bezbedni i sigurni zbog svog prirodnog porekla, i zabranjuje se oglašavanje lekova na način koji navodi građane na samolečenje. Važno je da se prilikom rada sa stručnom javnošću reč „novo“ može upotrebljavati najduže godinu dana od dostavljanja dozvole za lek ili njene izmene i dopune - navela je Tatjana Radosavljević. Ona je dodala da su farmaceutske kuće obavezne da objavljuju podatke o skupovima i sredstvima koje troše na njima, kao i za putovanja i seminare na koje vode doktore.

FARMACEUTSKA INDUSTRIJA I ZDRAVSTVO - SISTEM U BROJKAMA

300 EVRA PO GLAVI
Republički Fond za zdravstveno osiguranje godišnje izdvaja oko 300 evra po glavi stanovnika za zdravstvo u Srbiji. U okviru tih sredstava 20% je za lekove, a ostalo za druge oblike zdravstvene zaštite.

2000 LEKOVA
Na trenutnoj listi lekova u Srbiji postoji preko dve hiljade lekova. Među njima nalazi se 5,7% inovativnih lekova, koji se koriste u lečenju najtežih bolesti. Ove godine, po prvi put, u listu je uključeno osam inovativnih lekova odjednom.

24 MILIJARDE BUDŽET
Procena Republičkog Fonda za zdravstveno osiguranje je da će budžet za narednu godinu za lekove na recept iznositi oko 24 milijarde dinara. Ključni problem je što je u poslednje tri godine taj budžet isti.

20 MILIJARDI DUGA
U ovom trenutku Republički Fond za zdravstveno osiguranje ima 17,2 milijarde dinara neizmirenih obaveza prema farmaceutskim kućama sa kojima sarađuje. Do kraja godine procenjuje se da će dug biti oko 20 milijardi dinara.

1% DOKTORA
Istraživanje profesionalne mreže doktora medicine u Srbiji, putem anonimne ankete, pokazalo je da se 47% doktora pri propisivanju lekova vodi prethodnim iskustvom, a samo 1% akcenat stavlja na kvalitetnu prezentaciju farmaceutskih kuća.

Marija Lukić

Tatjana Radosavljević, direktorka Lekarske komore Srbije

Nismo u mogućnosti da kupujemo najskuplje aparate i lekove kada su izdvajanja za zdravstvo po glavi stanovnika između 220 i 270 evra. Prema tome, moramo pronaći način da povećamo izdvajanja za zdravstvo, kao i da osnovni paket zdravstvenih usluga uskladimo s mogućnostima

Dragan Matić iz Sektora za finansije RFZO

Ovogodišnji budžet za lekove na pozitivnoj listi iznosi 23,5 milijardi dinara, dok su neizmirene obaveze prema apotekama, odnosno farmaceutskim kompanijama, iz godine u godinu sve veća. Pre tri godine dug je iznosio četiri milijarde dinara, 2009. narastao je na osam milijardi, prošle godine dostigao je iznos od 14, 7 milijardi, a ove godine će premašiti 20 milijardi dinara

Ranko Bjelanović, menadžer za eksterne poslove MSD Srbije

Kad cene lekova ne bi bile pod kontrolom, tržište bi samo, na osnovu ponude i potražnje, određivalo cenu i lekovi bi bili znatno jeftiniji i dostupniji pacijentima. Ova opaska se naročito odnosi na lekove generičkog porekla koji su u Srbiji, u odnosu na zemlje u regionu, najskuplji

Vesna Vuković, iz Sektora za lekove RFZO

Na pozitivnoj listi lekova nalazi se više od 2.000 medikamenata, od kojih je 5,7 odsto inovativnih. U okviru postojećih sredstava pokušavamo da obezbedimo maksimum za pacijente. Na pozitivnu listu lekova koja je objavljena u julu uvedeno je pet citostatika i osam potpuno novih lekova. Očekujemo da će se njihov broj dodatno uvećati.

Ivana Dulanović, menadžerka Lige doktora

Na pitanje iz anonimne ankete šta je najveći problem zdravstvene politike, članovi Lige su odgovorili da su to zarade, nezaposlenost i korupcija. Kao najkorumpiranija oblast u zdravstvu, gotovo jednoglasno (98 odsto), označena je hirurgija. To je oblast gde ne postoji kontakt farmaceutske kompanije i lekara, već se korupcija svodi na odnos lekar - pacijent

Gordana Hašimbegović, sekretar Udruženja za trgovinu PKS

Predlogom mera Radne grupe PKS za rešavanje problema u farmaciji predviđeno je da se rebalansom budžeta obezbede sredstva za pokriće duga Fonda iz ranijih godina, kao i stroga kontrola uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje svih obveznika. Na tom spisku je i nemogućnost otpisa duga i usklađivanje finansijskog plana RFZO sa realnim potrebama osiguranika